

**KARLSTADS KOMMUN****ARBETSMARKNADS- OCH SOCIALFÖRVALTNINGEN****Tjänsteskrivelse 2025-01-03**

Anna Weber,  
anna.weber@karlstad.se

**Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel,  
S2024/02135**

Dnr ASN/2025:3 Dpl 1.1.4.4

**Arbetsmarknads- och socialförvaltningens förslag till beslut**

Arbetsmarknads- och socialnämnden avstyrker Socialdepartementets förslag om ett uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel.

**Sammanfattning av ärendet**

I Socialdepartementets promemoria Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel S2024/02135 beskrivs förslag på att uppdatera högkostnadsskyddet för läkemedel i syfte att förbättra möjligheterna till en hållbar finansiering av läkemedelskostnader. Förslagen kommer innebära en högre kostnad för både individen och kommunen. Karlstads kommun har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian. Remissvaret ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 17 februari 2025. Utifrån arbetsmarknads- och socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningens synpunkter och kommentarer så är arbetsmarknads- och socialnämndens förslag att avstyrka föreslagen lagändring.

**Beslutsunderlag**

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 januari 2025. Socialdepartementets promemoria Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel S2024/02135.

**Ärende**

Promemorian innehåller förslag för att uppdatera högkostnadsskyddet på läkemedelsområdet. Förslaget innebär att patienterna ska betala en högre egenavgift inom högkostnadsskyddet. Justeringen innebär att kostnadstaket för högkostnadsskyddet för läkemedel höjs, från 2 900 kronor till 3 800 kronor utifrån 2025 års prisbasbelopp. Beloppen inom den s.k. högkostnadstrappan höjs också i varje steg. Dessutom ändras det första trappsteget så att patienten betalar 75 procent, i stället för 50 procent, av kostnaden i det intervallet. Sammantaget beräknas avgifterna som den enskilde som mest kan behöva betala öka med 900 kronor under en tolv månadersperiod. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Det föreslagna justerade högkostnadsskyddet innebär således ökade kostnader för patienterna vid varje gräns. Särskilt påverkar det patienter mellan gräns 1 och gräns 2. Dessutom höjs beloppet för när patienten betalar hela sin läkemedelskostnad, det vill säga innan rabattsystemet träder in. I det föreslagna systemet förblir gränsen för frikortet oförändrad, även om patienten kommer betala en högre kostnad upp till frikortet.

Beräkningen av kostnaderna för kommunerna gjordes med ett urval på cirka 2 miljoner individer och visar att cirka 60 procent av de hushåll som får ekonomiskt bistånd även har utgifter för läkemedel. För dessa hushåll beräknas läkemedelskostnaderna öka med ungefär 500 kronor per år som en följd av förslaget. Det innebär en total kostnadsökning på cirka 60 miljoner kronor för alla kommuner tillsammans år 2027. Dessa ökade kostnader kommer att belasta kommunernas socialtjänstbudget i enlighet med socialtjänstlagen.

#### **Förvaltningens synpunkter och kommentarer**

Förvaltningen ser inte att förslagen i promemorian tar hänsyn till andra aspekter än de ekonomiska. Aspekter som fysisk och psykisk hälsa riskerar att påverkas utifrån en försämrad ekonomisk situation för individen. Aspekter som också kan ge ökade kostnader i förlängningen.

I promemorian beskrivs en kostnadsberäkning som visar på att 60 procent av de hushåll som får ekonomiskt bistånd även har läkemedelskostnader. Förutom ökade kostnader för den målgruppen ser också förvaltningen att det finns en risk att målgruppen utökas med än fler hushåll som redan idag ligger på gränsen.

Syftet med att högkostnadsskyddet är av yttersta vikt för att läkemedel och förbrukningsartiklar ska vara tillgängliga för alla som behöver det, riskerar att urholkas. Redan utsatta grupper blir än mer utsatta och kan komma att behöva göra prioriteringar som i slutändan kan försämra den fysiska och psykiska hälsan med lidande och ökade kostnader som konsekvens.

Vård- och omsorgsförvaltningen ser en risk för att personer inte kommer att hämta ut sina ordinerade läkemedel vilket skapar en ökad ohälsa bland personer med lägre socioekonomisk status. Detta skapar en ojämlik hälsa och vård vilket går emot hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som uttrycker att målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vård- och omsorgsförvaltningen ser att de i ökad utsträckning kan behöva stötta omsorgstagare till att söka försörjningsstöd om förslaget går igenom.

De ökade kostnader kommer att belasta kommunernas socialtjänstbudget i enlighet med socialtjänstlagen (2001:453). En budget som redan idag går med ett underskott.

Monica Persson  
socialdirektör

Anna Weber  
verksamhetsutvecklare

**Beslutet skickas till**  
Socialdepartementet

**KARLSTADS KOMMUN****ARBETSMARKNADS- OCH SOCIALNÄMNDEN**

Protokoll 2025-01-29

**§ 4****Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel,  
S2024/02135**

Dnr ASN/2025:3 Dpl 1.1.4.4

**Arbetsmarknads- och socialnämndens beslut**

Arbetsmarknads- och socialnämnden avstyrker Socialdepartementets förslag om ett uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel.

**Sammanfattning av ärendet**

I Socialdepartementets promemoria Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel S2024/02135 beskrivs förslag på att uppdatera högkostnadsskyddet för läkemedel i syfte att förbättra möjligheterna till en hållbar finansiering av läkemedelskostnader. Förslagen kommer innebära en högre kostnad för både individen och kommunen. Karlstads kommun har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian. Remissvaret ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 17 februari 2025. Utifrån arbetsmarknads- och socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningens synpunkter och kommentarer så är arbetsmarknads- och socialnämndens förslag att avstyrka föreslagen lagändring.

**Beslutsunderlag**

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 januari 2025. Socialdepartementets promemoria Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel S2024/02135.

**Beslutet skickas till**

Socialdepartementet